

Gedrags en pestprotocol
Stichting Het Kombuis (SHK)

Waarom een protocol

Een gedrags- en pestprotocol geeft richtlijnen over de aanpak van het pesten en het gedrag van het kind binnen de vso en nso. Er is door SHK gekeken naar de manier hoe de verschillende scholen binnen Barendrecht omgaan met het aanpakken van het pestgedrag binnen hun school. Dit heeft geresulteerd in een protocol dat zoveel mogelijk aansluit bij de scholen met een zo duidelijk mogelijk plan van aanpak. Door het protocol te volgen ontstaat er een samenwerking tussen pedagogisch medewerker, pester, gepeste, de school en ouder.

Pesten

Wanneer er gepest wordt, is dat een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag is onaanvaardbaar en schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor slachtoffers als voor de pesters. Bovendien is het een ernstige bedreiging voor de sfeer binnen de buitenschoolse opvang.

Daarom dient dit probleem aangepakt te worden, in het bijzonder door de pedagogisch medewerkers en zoveel mogelijk in samenspraak met de school en ouders.

De BSO en regels

De BSO is een uitermate geschikte plek om bij te dragen aan de sociale ontwikkeling van kinderen. Het is een plek waar kinderen kunnen ontdekken wie ze zelf zijn en wie de ander is. Ontdekken wat ze wel en niet leuk vinden maar ook ontdekken wat de ander wel of niet leuk vindt. Het streven van de pedagogisch medewerkers is te zorgen dat de kinderen zich veilig en vertrouwd in de groep voelen.

Sociale omgang met elkaar is o.a. rekening houden met de ander, met zijn of haar gevoelens en hier respectvol mee omgaan. Een BSO zonder regels bestaat niet. Waar gespeeld en gegeten wordt moet worden opgeruimd. Waar men met elkaar "leeft" dient rekening gehouden te worden met elkaar.

Binnen SHK kennen we de kinderpacticatie. Dit houdt in dat kinderen inspraak hebben voor zowel de activiteit maar ook v.w.b. de sfeer en afspraken in de groep. Op elke groep zijn er afspraken gemaakt en hangen deze afspraken/regels op de groepen. Naast deze regels gelden de algemene afspraken van SHK:

Antipest-regels

1. Doe niets bij een ander, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de (voor)naam en gebruiken geen scheldwoorden
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de leidster.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de leidster vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de leidster wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest (dat is géén klikken!).
7. Blijft de pester doorgaan, dan ook aan de leidster vertellen.
8. Word je gepest, praat er thuis ook over; je moet het niet geheim houden.
9. Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Kom niet aan de spullen van een ander
11. Luister naar elkaar
12. Beoordeel iemand niet op het uiterlijk/kleding
13. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.

Procedure bij melding van pesten.

Wanneer kinderen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1:

ER EERST ZELF (en samen) UIT TE KOMEN

Binnen de werkwijze wordt ruim aandacht aan de mogelijkheden die kinderen hebben om met elkaar en van elkaar te leren. De pedagogisch medewerker is daarom eerder terughoudend dan dat zij “er bovenop zitten”, ze proberen kinderen de ruimte te geven te bouwen aan hun identiteit, en ze besteden veel aandacht aan het bevestigen van belangrijke momenten. We denken dat begeleiden en bevestigen een positieve invloed heeft, meer dan bepalen en continue corrigeren. Dit neemt niet weg dat kinderen geconfronteerd worden met bepaalde grenzen: als pedagogisch medewerkers hebben zij de taak inzichtelijk te maken welke grenzen er zijn, en welke grenzen kinderen zelf kunnen stellen en welke consequenties het al dan niet overschrijden van grenzen heeft.

Stap 2:

EEN VERHELDERINGSGESPREK

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de pedagogisch medewerker voor te leggen. De pedagogisch medewerker brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Stap 3:

1^e GEBEURTENISFORMULIER

Bij herhaling van pesterijen / ruzies dan wel ander ongewenst gedrag van een kind zal het gebeurtenisformulier moeten worden ingevuld. Het kind vertelt zelf aan de ouders dat hij/zij een gebeurtenis formulier heeft ingevuld. De pedagogisch medewerker neemt duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met het kind die pest /ruzie maakt. Hierin wordt duidelijk en ondubbelzinnig aangegeven dat dergelijk gedrag binnen SHK wordt verafschuwt en niet wordt getolereerd.

Stap 4:

2^e GEBEURTENISFORMULIER

TER ONDERTEKENING AAN OUDERS

Indien het kind zich dermate blijft misdragen door middels van pesten / ruzies en of ander ongewenst gedrag zal een 2^e gebeurtenisformulier moeten worden ingevuld door het kind. Dit formulier zal worden meegegeven aan het kind ter ondertekening van de ouders. De ouders zullen door de pedagogisch medewerker telefonisch/schriftelijk op de hoogte gesteld worden.

Stap 5:

GESPREK OUDERS

Indien er geen verandering optreedt in het gedrag van het kind zal er een gesprek plaatsvinden met de ouders/verzorgers, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders/verzorgers wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De SHK heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Duidelijke afspraken met de ouders met hierin een tijdsafspraken dienen er gemaakt te worden. Eventueel kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, het opvoedbureau of schoolmaatschappelijk werk.

Stap 6:

SCHORSING

In extreme gevallen kan een kind i.o.m. het bestuur geschorst of verwijderd worden van de opvang.

“Het individuele kind mag niet lijden onder de groep, zoals een groep niet mag lijden onder een individueel kind”.

NB. Omdat ieder “pestgeval” uniek is kunnen er nuanceverschillen optreden in de te volgen procedure

Toelichting gebeurtenisformulier

Het werken met een gebeurtenisformulier is onderdeel van dit beleid. Wanneer er binnen de BSO conflicten/gebeurtenissen plaatsvinden zal gevraagd worden aan het kind om een gebeurtenisformulier in te vullen. Hierin komt de toedracht en de rol van het kind in het pestprobleem naar voren. Daarnaast is het zo opgesteld dat het kind aan het nadenken wordt gezet over zijn rol/deelname in het geheel met daarin zijn gevoelens en redenen. Ook wordt het gebeurtenisformulier van de ruziemaker/ pester bewaard. De gepeste of andere betrokkene kan gevraagd worden om ook een gebeurtenisformulier in te vullen. Op deze manier kan de pedagogisch medewerker een beter beeld krijgen van de situatie. Bij iedere formulier omschrijft de pedagogisch medewerker ‘de toedracht’. Bij het tweede formulier worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht door de pedagogische medewerker van het ruzie-pestgedrag. Pedagogisch medewerker en ouders/verzorgers proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Hulp voor iedereen

- Hulp bieden aan het gepeste kind

De pedagogisch medewerker neemt duidelijk stelling tegen pesten en geeft betrokkene aandacht.

Na toestemming van ouders is overleg mogelijk met opvoedbureau te Barendrecht om een assertiviteitstraining te volgen.

- Hulp bieden aan de pester

Probleemoplossend gesprek: oorzaken opsporen; afspraken maken over gedragsverandering. De pester krijgt straf volgens het stappenplan er worden controlerende afspraken gemaakt.

Gesprekken met de ouders; na toestemming evt. een sociale vaardigheidstraining i.o.m. opvoedbureau te Barendrecht.

- Hulp bieden aan de zwijgende partij

Het onderwerp in de kring bespreken. Het opstellen van een afspraken/omgangsregels

- Hulp bieden aan de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker dient te worden voorzien van zoveel mogelijk informatie over signalen en achtergronden. De pedagogisch medewerker dient de beschikking te hebben over het pestprotocol.

De pedagogisch medewerker kan de hulp inroepen van leidinggevende voor advies en ondersteuning.

- Hulp bieden aan de ouders

Gesprekken met (alle) ouders, nadat een kind een probleem heeft of veroorzaakt heeft. Het houden van themadagen over pesten, eventueel in samenwerking met externe deskundigen.

Samenwerking SHK, school en ouders

De SHK probeert zoveel mogelijk het pesten de kop in te drukken door samen te werken met de scholen. Het pesten eindigt niet zodra kinderen de school of de BSO betreden of verlaten. Met alle scholen is er een samenwerking waar, indien nodig, het gedrag besproken wordt. De intensiteit van de samenwerking verschilt per locatie.

Indien het noodzakelijk en het pestgedrag dan wel het storende gedrag van het kind een gezamenlijke aanpak vereist zal contact worden opgenomen met de betreffende school van het kind. Gedacht kan ook worden aan een groep pestende kinderen. Een klassikale aanpak kan dan zelfs gewenst zijn binnen de BSO of school.

Wij vragen ouders om samen te werken zodat het pesten binnen de BSO zoveel mogelijk de kop wordt ingedrukt. Dit kan door samen met hun zoon/dochter een gesprek te voeren over de omgang met andere kinderen tijdens de BSO. Belangrijk hierin is dat het kind het meldt wanneer hij/zij gepest wordt maar ook gewezen wordt op de schade en gevolgen van het pesten.

Protocol en werkinstructie

- In ons pedagogisch beleid staan uitgebreid de visie en omgangsnorm die wij met elkaar hebben afgesproken en hanteren binnen de BSO.
- De te volgen werkinstructies zijn terug te vinden in de personeelsmap.

Pesten, ook cyberpesten, heeft een enorme impact op kinderen. Hoe vaak komt cyberpesten voor en hoe herken je het eigenlijk?

Pesten. Het komt op elke school en opvang voor. Pesten op school/opvang heeft grote gevolgen voor alle betrokkenen. Een pestkop die niet gecorrigeerd wordt in zijn of haar gedrag zal dit gedrag ook op latere leeftijd blijven vertonen. Zweeds onderzoek laat zelfs zien dat pestkoppen significant vaker crimineel gedrag gaan vertonen.

Ook klas/groepsleden die getuige zijn van pestpartijen hebben hier last van. De sfeer in de groep wordt negatiever. Vaak zijn kinderen bang om het volgende slachtoffer van pesterijen te zijn.

Levenslange gevolgen van cyberpesten

Maar de grootste pijn van pesten wordt natuurlijk geleden door het slachtoffer. Een kind dat gepest wordt, verliest langzaam het vertrouwen. Niet alleen het vertrouwen in de ander, ook het zelfvertrouwen krijgt bij elk pestincident een knauw. Een kind dat gepest wordt, gaat op een bepaald moment geloven dat hij of zij het wel verdiend zal hebben. Positieve opmerkingen worden niet geloofd.

Cyberpesten gebeurt veelal op social media platformen. Als een kind plotseling van social media vertrekt is dat een duidelijke "rode vlag".

Pesten werkt door in het volwassen leven van slachtoffers. Het aangaan van relaties wordt, door een laag zelfvertrouwen, bemoeilijkt. Ook op het werk komen voormalige pestslachtoffers minder goed mee. De kans is zelfs groot dat ze op het werk óók het slachtoffer worden van een pestkop. Slachtoffers van pesten voelen zich vaak eenzaam en waardeloos. Zelfmoordgedachten zijn onder slachtoffers niet ongebruikelijk

Hoe herken je of een kind slachtoffer is van cyberpesten

Cyberpesten is een groot probleem, maar blijft vaak onzichtbaar. Toch zijn er signalen waaraan je kunt zien dat een kind slachtoffer is van cyberpesten. ESET, ontwikkelaar van software voor IT-beveiliging, hebben een overzicht gemaakt van de belangrijkste waarschuwingssignalen.

De meeste slachtoffers van cyberpesten schamen zich. Ze zullen niet snel om hulp vragen. Daarom is het belangrijk alert te zijn op waarschuwingssignalen.

Onverklaarbare fysieke veranderingen

Wanneer een kind plotseling gewicht of eetlust verliest is dit een signaal dat er iets aan de hand is. Ook slapeloosheid of stressverschijnselen zijn een duidelijk teken dat er iets speelt. Dat kan cyberpesten zijn.

Stemmingswisselingen

Ook niet-fysieke veranderingen kunnen aangeven dat er een probleem is. Heeft een kind plotselinge stemmingswisselingen, of reageert het fel en heftig op je? Dan wordt het tijd voor een goed en openhartig gesprek.

De school/ BSO vermijden

Geen enkel kind heeft elke dag zin om naar school te gaan. Soms verzinnen kinderen van alles om maar niet naar school te hoeven, ze doen bijvoorbeeld alsof ze ziek zijn. Als dit af en toe voorkomt is er niet meteen iets aan de hand. Maar als het een gewoonte wordt, is het tijd om te onderzoeken waarom het kind de school zo graag wil vermijden. Het zou zo maar kunnen zijn dat het kind de pestkop probeert te ontlopen.

Verlies van interesse

Verliest je kind van de ene op de andere dag de interesse in iets waar het altijd heel gepassioneerd op was? Of trekt het kind zich terug en ontloopt het contact met familie en vrienden? Dan is de kans groot dat je kind worstelt met een groot probleem.

Social media “op zwart”

Social media zijn voor kinderen tegenwoordig bijna net zo belangrijk als zuurstof. Kinderen investeren enorm veel tijd in het opbouwen van hun online social media-profiel. Als een kind zijn of haar accounts op social media ineens sluit, is er iets ernstigs aan de hand.

Ga het gesprek aan

Herken je één van de bovenstaande signalen bij je eigen kind? Dan wordt het tijd voor een openhartig gesprek.

Stel je bij dit gesprek op als gelijke en wees geduldig. De meeste pest-slachtoffers schamen zich enorm voor het feit dat ze gepest worden en zullen in eerste instantie mooi weer spelen. Laat je echter niet met een kluitje in het riet sturen, maar vraag door.

Hoe verleidelijk het ook is om je kind te geloven als het beweert dat “alles ok” is, je bewijst je kind er geen dienst mee wanneer daarmee de kous af is. Vraag door, vrij van aannames en overtuigingen, net zolang tot je kind het aandurft om over de drempel van schaamte te stappen.

